

Ēkas vēsture

Publicēts: 29.10.2020.

Ēka Krišjāņa Valdemāra ielā 11a

Ēka būvēta 1873. gadā, un tās projekta autors ir viens no pazīstamākajiem vācu izcelsmes Rīgas arhitektiem, akadēmiķis Heinrihs Šēls (Heinrich Karl Scheel, 1829. Hamburgā - 1909. Rīgā).

Sākotnēji tā bijusi viņa savrupmāja - viena no greznākajām Rīgas bulvāru ansambli. Tā veidota ar nelielu prieksdārzu pret A. Pumpura ielu, ansambli papildina stilistiski piederīgs žogs un bagātīgi dekorēta saimniecības ēka – stallis.

20. gs. sākumā, bieži mainoties īpašniekiem, ēkā veiktas nebūtiskas pārbūves. 1905. gadā to pārveidojis arhitekts Augusts Reinbergs, bet 1936. gadā arhitekts Aleksandrs Birzenieks. Taču laika gaitā ēka nav zaudējusi savu sākotnējo tēlu un arhitektonisko kvalitāti. Ēkas arhitektūrā atspoguļojas renesanses formas, kas iekļaujas eklektisma stilam raksturīgā fasāžu kompozīcijā. Ēkas fasādi rotā rusti un ar izteiksmīgiem frontona tipa sandrikiem akcentētas logailu grupas. Vietām jumta dzegu papildina balustrāde.

Ēkas reprezentācijas līmenī virs paaugstināta cokolstāva saglabājušās vairākas zāles ar bagātu dekoratīvo apdari, kas pēdējo gadu laikā restaurētas. Restaurācijas procesā ēkas kamīna zālē atsegts Fridriha Alfrēda Liekneja (Fridrich Alfred Leekney) dekoratīvais sienas krāsojums.

No 1922. – 1940. gadam ēka bija Latvijas Republikas ārlietu ministru rezidence. Te dzīvojuši Zigfrīds Anna Meierovics, Vilhelms Munters un citi ārlietu ministri. Šajā laikā ēkā atradās vērtīga mēbeļu un mākslas priekšmetu kolekcija (materiāli par to atrodami VPKAI Pieminekļu dokumentācijas centrā). Padomju laikā ēkā atradās Draudzības biedrība ar tautiešiem ārzemēs, kuras darbību pārraudzīja Valsts drošības komiteja. Valstij atgūstot neatkarību, kopš 1992. gada ēkā atrodas Latvijas Republikas Kultūras ministrija.

Foto galerija:

Izmantoti ĀM arhīva un VKPAI materiāli, Arhitektoniskās izpētes grupas projekta izpētes materiāli un KM arhīva dati. Foto Andris Tone un Jānis Dripe. 2016